

Module 'de aarde en haar toekomst' Drs. W.G. Rietkerk

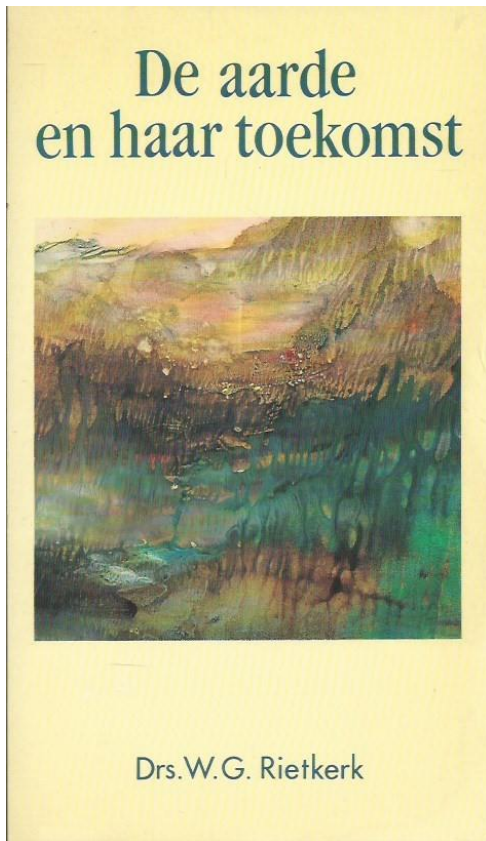
Boek

De aarde en haar toekomst

Auteur: drs. W.G. Rietkerk

<https://www.tweedehandschristelijkeboeken.nl/winkel/politiek/de-aarde-en-haar-toekomst-drs-w-g-rietkerk/>

Na een korte toelichting per hoofdstuk geven we een kleine literatuurlijst.

Inleiding

Voor een astronaut, die in een paar uur rond de aarde cirkelt, is de wereld een wereldwijd dorp. Wanneer hij staat op het kale oppervlak van de maan en staart naar zijn eigen planeet, de heerlijke wit-blauwe 'bal' die in de eindeloze ruimte drijft, dan heeft hij alle recht om dankbaar te zijn voor het wonder van het leven op deze planeet in al zijn schoonheid en verscheidenheid. Toch zijn wij, degenen die hier op aarde verblijven, bezorgd. Wat zal de toekomst zijn van deze prachtige planeet aarde als we de atmosfeer blijven verontreinigen, bomen blijven omhakken en leven vernietigende wapensystemen opbouwen?

Wat is de toekomstverwachting van een christen? De meeste boeken, die over dit onderwerp zijn geschreven, gaan over de toekomst van de mens en de toekomst van de christenen in de hemel. Maar wat moet men denken over die van de aarde? Is er een profetische visie over de toekomst van de aarde?

Module 'de aarde en haar toekomst'

Drs. W.G. Rietkerk

Nu de mensheid het vermogen heeft de aarde tot een woestenij te maken, is het van het allerhoogste belang om de beloften in de bijbel nauwkeurig te lezen, of, in de bewoordingen van Petrus, 'om aan de woorden te denken die door de heilige profeten tevoren gesproken zijn, en aan het gebod van de apostelen van de Here en Heiland' (2 Petrus 3:2). Want als we geloven in een wereld die herstel wacht, ontslaat ons dat niet van onze eigen verantwoordelijkheid.

Dit boek is ontstaan binnen het kader van het werk van de Stichting l'Abri. De grondlegger van l'Abri, dr. Francis Schaeffer, heeft zich al vele jaren geleden over dit onderwerp uitgesproken met de woorden, dat mensen die in God geloven, op deze aarde een 'proeftuin' moeten aanleggen, waarin al enigszins zichtbaar wordt wat eens ten volle komen zal.

Inhoudsopgave

1). Schepping	Genesis 1 (pagina 12 t/m 29)
2). Loutering	2 Petrus 3 (pagina 30 t/m 38)
3). In barensnood	Romeinen 8 (pagina 39 t/m 48)
4). Van kleding verwisselen	Psalm 102 (pagina 49 t/m 57)
5). De hemel, een wachtkamer	Openbaring 6 (pag. 58 t/m 65)
6). De voleinding	Matteüs 24 (pag. 66 t/m 76)
7). Het duizendjarig rijk	Openbaring 20 (pag. 77 t/m 89)
8). Verheerlijking	Openbaring 21 (pag. 90 t/m 96)

Korte uitwerking per hoofdstuk

1). Schepping	Genesis 1
	<p>De grondvraag die zich opdringt aan ieder mens dit hoort over de subtiële samenstelling van onze dampkring, de temperatuur die nodig is om leven mogelijk te maken is: waarom is die ene planeet aarde nu zo bijzonder toegerust voor plantaardig, dierlijk en menselijk leven? Hoe is het mogelijk dat alleen de aarde zo heerlijk bewoonbaar is met fijne temperaturen en gezonde lucht precies in de goede menging? Het antwoord op deze vraag wordt ons gegeven in de eerste zin van de bijbel: 'In den beginne schiep God de hemel en de aarde' (12,13)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Begin goed, al goed✓ Schepping behoeft geen rechtvaardiging

Module 'de aarde en haar toekomst'

Drs. W.G. Rietkerk

	<ul style="list-style-type: none">✓ God in alle dingen?✓ Tussen Oost en West✓ Het Oosten (mystieke visie)✓ Persoonlijk of onpersoonlijk?✓ Het Westen (wetenschappelijk mechanistische visie)✓ Jeruzalem in het Midden✓ De licht is Gods mantel (Psalm 104)✓ Natuurwetten. Waar blijft God dan? (Psalm 107)✓ Gods handdruk (Liedboek voor de Kerken 479) <p>Wie ziet hoe aan het begin een persoonlijke God de wereld schiep, gelooft ook hoe Hij haar niet prijsgeeft aan het eind. Wie aan het begin toeval ziet staan, ziet dat ook aan het eind. Wie aan het begin verstild en allesomvattend zwijgen ziet, ziet dat ook aan het eind. Staat er echter aan het begin een energiek en creatief persoonlijk scheppingswerk van de God van Abraham, Isaäk en Jakob, de Vader van Jezus Christus, dan belooft dat ook alles voor de toekomst voor zijn schepping, waarin Hij – zoals wij in dit hoofdstuk zagen – zo diep betrokken is (29)</p>
2). Loutering	2 Petrus 3 <p>Als je christenen vraagt hoe het met de aarde verder zal gaan, zullen velen onmiddellijk verwijzen naar 2 Petrus 3. Daar gaat het namelijk over de toekomst van de aarde. 'Maar de dag des Heren zal komen als een dief. Op die dag zullen de hemelen met gedruis voorbijgaan en de elementen door vuur vergaan, en de aarde en de werken daarop zullen gevonden worden' (2 Petrus 3:10).</p> <p>Al meteen aan het begin van dit hoofdstuk vergelijkt Petrus de toekomst van de wereld met een soort vuur waar alles doorheen moet; te vergelijken met de wereld die ten dage van Noach door het water werd verzwoegen (3:7). 'Maar de tegenwoordige hemelen en de aarde zijn door hetzelfde woord als een schat weggelegd, voor het vuur bewaard tegen de dag van het oordeel en van de ondergang van de goddeloze mensen'. Ook moeten we kijken in vers 13, waar we lezen: 'Wij echter verwachten naar zijn belofte nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont'.</p> <p>In deze drie verzen schetst Petrus ons de toekomst van de aarde (30)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Gangbare misverstanden bij 2 Petrus 3 vers 10✓ Terug naar de bron✓ De zilversmid✓ Gods trouw✓ De elementen✓ Ontsmetten tegen bacteriën✓ De nieuwe schepping (kainos betekent vernieuwd en neos betekent fonkelnieuw) <p>Wat als slotconclusie uit dit hoofdstuk mag worden afgeleid is: hoe belangrijk en zinvol is ons werk! Wij spannen ons in, de een in de routine van kantoorwerk, de ander in het onderwijs, de derde in de huizenbouw of het opvoeden van kinderen. Soms twijfelen wij en denken: zou het standhouden,</p>

Module 'de aarde en haar toekomst'

Drs. W.G. Rietkerk

	<p>heeft het echt zin? Gaat het straks niet alles in het gericht ten onder? Tegenover dit doemdenken leert ons hier de schrift dat Gods gericht niet straks aan alle arbeid, die wij zinvol achtten de zin zal ontnemen, maar omgekeerd, dat dat gericht juist zin verleent aan alle werk, dat wel voor Hem was gedaan, maar waarvan wij dachten: wat haalt het uit? Ik geloof in een toekomstige wereld, waarin onze onvolkomen werken zullen worden afgemaakt, waar de haven van Rotterdam en de schilderstukken van Rembrandt er niet slechter, maar beter op worden (38)</p>
3). In barensnood	<p>Romeinen 8</p> <p>Een goed begrijpen van 2 Petrus 3 verschaft ons inzicht in de eenheid van de Bijbelse verkondiging over de toekomst van onze wereld. Als we dat eenmaal aanvaarden, komen andere gedeelten waar gesproken wordt over een hoopvolle toekomst plotseling op hun plaats. Met name denkt Rietkerk daarbij aan Romeinen 8. Paulus sluit zijn uiteenzetting van de christelijke verkondiging af met de beschrijving van een hoopvolle toekomst voor deze wereld. 'Want ik ben er zeker van dat het lijden van de tegenwoordige tijd niet opweegt tegen de heerlijkheid, die over ons geopenbaard zal worden. Want met reikhalzend verlangen wacht de schepping op het openbaar worden van de zonen van God' (Rom. 8: 18,19)</p> <p>Paulus spreekt met opmerkelijk optimisme over de toekomst van deze schepping. Hij onderricht ons duidelijk dat dit een gevallen wereld is (aan de vruchteloosheid onderworpen), maar haar wacht niet de vernietiging (8:21). Dan komt Paulus tot de ontroerende vergelijking van vers 22. 'Wij weten dat tot nu toe de hele schepping in haar delen zucht en in barensnood is. En niet alleen zij, maar ook wij zelf, wij, die de Geest als eerste gaven ontvangen hebben, zuchten bij onszelf in de verwachting van het zoonschap: de verlossing van ons lichaam (22 en 23) (p. 39)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Milieuvervuiling en de dood van de mens (dr. Francis Schaeffer)✓ Drie milieuproblemen:<ol style="list-style-type: none">1). Het broeikaseffect2). Het gat in de ozonlaag3). Zure regen en aantasting van het regenwoud (aantasting van de longen v.d. aarde)✓ Een vernieuwede schepping✓ Het oude is voorbij gegaan, het nieuwe is gekomen (Jesaja 43:16-21)✓ Een verbond met de hele schepping (Genesis 9)✓ Een proces van transformatie (1 Korintiërs 15)✓ In de steigers <p>Er bestaat een belangrijke samenhang tussen de daden die we nu moeten verrichten aan natuurbehoud en de toekomstige vernieuwing van de aarde.</p> <ul style="list-style-type: none">-) water zuiveren-) Ozonlaag beschermen-) bomen planten in plaats van ze alleen maar omhakken-) nadenken over veilige vernieuwing van de aarde <p>Dat is een verband dat ons moet uitdagen. God heeft onze werken niet nodig om dat alles te doen. Hij zou ook zonder ons prima 'uit de voeten kunnen'. Maar Hij wil van óns werk gebruik maken. En stellig zal Hij het ons voor de</p>

Module 'de aarde en haar toekomst'

Drs. W.G. Rietkerk

	<p>voeten werpen als wij het werk dat Hij van ons verwachtte niet hebben voortgebracht (47). Onze daden van gehoorzaamheid hebben een verwijzende functie. Tegelijkertijd is het rijk van God in deze tekenen ook werkelijk aanwezig: het zijn mijlpalen, bouwstenen en ingrediënten, het zijn de steigers van het komende Rijk (48)</p>
4). Psalm 102	<p>Van kleding wisselen</p> <p>Wanneer Rietkerk op de wijze als in de eerste hoofdstukken beschreven over de toekomst van de aarde sprak, kreeg hij altijd te maken met gemengde reacties. Enerzijds waren de mensen geïnteresseerd en gefascineerd. Ze kwamen echter ook steevast met diverse Bijbelgedeelten die lijken aan te tonen dat er tussen deze wereld en de komende een breuk bestaat, een breuklijn zo afdoende dat er geen 'doorgaande lijnen' kunnen bestaan.</p> <p>In dit hoofdstuk neemt hij deze bezwaren tegen zijn zienswijze nader onder de loep. Aangezien dit boek allereerst een hulp bij Bijbelstudie wil zijn, geeft hij veel aandacht aan Bijbelteksten die de continuïteit tussen deze wereld en de komende wereld – die hij zo benadrukt heeft – lijken te weerspreken (49).</p> <ul style="list-style-type: none">✓ De verheerlijkte schepping (Matt. 24:34)✓ Parafraze van Psalm 102: 25 – 28✓ Jezus' uitspraken in Matteüs 24 tegen de achtergrond van psalm 102✓ De sorteermachine (Hebreeën 12:25-27)✓ Citaat uit de profetie van Haggai (2: 7,8 en 10)✓ Geen vernietiging, maar verandering (Hebreeën 12)✓ Nieuwe hemelen en een nieuwe aarde (Openbaring 21:22)✓ De zin van de geschiedenis✓ De visie van de oudtestamentische profeten (Jes. 2:1-5, 11:6-11 en Jes. 25 en Jes. 65:21-25, Ezechiël 37 en 47, Hosea 13, Micha 4 en 5) <p>We zien hoe de profeten droomden van een wereld die nieuw zou zijn. Ze droomden niet van een 'spiksplinternieuwe wereld', een eeuwigheid zonder schaduwen en zonder herkenningspunten voor ons, waarvoor we geen enkel enthousiasme zouden kunnen opbrengen. Ze waren op een echte wereld betrokken, de onze. Als Petrus ons oproept 'om aan de woorden te denken, die door de heilige profeten tevoren gesproken zijn' (2 Petr. 3:1,2) moeten we dan niet tot de conclusie komen dat hij ook deze 'vergezichten' op het oog had? (57)</p>
5). De hemel, een wachtkamer	<p>Openbaring 6</p> <p>'Maar gaan christenen bij hun streven dan niet naar de hemel?' In dit hoofdstuk bekijkt Rietkerk de verschillende antwoorden die op deze vraag gegeven zijn. De vraag komt naar voren als reactie op de bijbelse beloften: 'Wie de Here verwachten, zij zullen het land beërven' (Psalm 37:9) of 'de zachtmoedigen zullen de aarde beërven' (Matt. 5:5). Is het onbijbels om te spreken van een toekomst van de gelovige in de hemel?</p> <p>Wanneer we nauwkeurig lezen wat de Bijbel op dit punt zegt, merken we een bepaalde terughoudendheid op. Paulus spreekt duidelijk van zijn verlangen om bij de Here te zijn, maar hij maakt nergens nadrukkelijk duidelijk wat dat</p>

Module 'de aarde en haar toekomst'

Drs. W.G. Rietkerk

	<p>inhoudt, hoe het leven buiten dit sterfelijke lichaam mogelijk is en wat voor hemels leven hij precies verwacht. Maar als hij zegt: 'Ik verlang heen te gaan en met Christus te zijn' (Fil. 1:23) geeft hij wel duidelijk aan dat zijn bestaan als persoon bij zijn sterven niet ophoudt. Hem wacht een toekomst in de hemel, omdat dat de plaats is waar de Here op dit moment is. Toch zou het beter zijn om te zegen dat we 'bij de Here zullen zijn'. Dat zou namelijk het misverstand de wereld uithelpen dat de hemel onze uiteindelijke en permanente verblijfplaats zou zijn (58).</p> <ul style="list-style-type: none">✓ De hemel als een wachtkamer✓ De opstanding van het lichaam en de vernieuwing van de schepping✓ Jezus' opstandingslichaam✓ Wat de Bijbel over de hemel zegt, in vier punten samengevat✓ Een toekomst in de hemel (Joh. 14:1-3) <p>Al onze hoop in dit leven is gevestigd op Christus, op wat Hij nu al bezit – namelijk een verheerlijkt lichaam – en op wat Hij voor ons heeft bereid: een nieuw bestaan, dat een vernieuwing van ons sterfelijk lichaam zal inhouden. Paulus geeft uiting aan een diep verlangen naar dat nieuwe leven. God heeft het in de hemel voor ons klaarliggen, maar we zuchten bij onszelf in de verwachting van de verlossing die ons lichaam ten deel zal vallen (Rom. 8:23)</p> <p>Op die dag zullen we een verlossing gaan meemaken, die zich niet buiten ons lichaam afspeelt, maar waarin ons lichaam zal delen. Wij worden niet ván ons lichaam verlost, maar ons lichaam zal verlost worden van alles wat het bedreigt en vernielt. Het zal aan Christus' verheerlijkte lichaam gelijk zijn en wat dát is, dat weten wij eigenlijk nog maar nauwelijks (65)</p>
6). De voleinding	Matteüs 24 <ul style="list-style-type: none">✓ Aan het einde van het vorige hoofdstuk stelden we dat de voorzegde vernieuwing zal plaatsvinden op de Dag van de komst van Christus. De Bijbel leert ons dat dit niet slechts een voorbijgaande periode is, waarin het even beter zal gaan dan tevoren. De belofte van een toekomstige vernieuwing betreft een situatie die heel wat permanenter is dan een periode van duizend jaar. Het is een belofte die geldt voor alle eeuwigheid. <p>Het boek Openbaring eindigt met dat vooruitzicht, van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, die er eeuwig zullen zijn (Openbaring 21 en 22). Toch sprak Jezus bij herhaling over het einde van deze wereld. De discipelen vroegen hem zelfs eens: wanneer zal dat einde plaatsvinden? (Matt. 24:3). Is dat niet een bewijs dat ook hij geloofde dat deze aarde eens zal verdwijnen? Sprak Jezus wel echt over het 'einde' of gebruikte hij een ander woord? (67)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ De betekenis van deze vervulling✓ Pelgrims✓ Het wonderbaarlijke van deze vervulling✓ Het moment van die voleinding✓ Profetieën van Daniël (Jezus sluit hierbij aan in Matt. 24)✓ Wanneer zal die uiteindelijke voltooiing van onze tijd plaatsvinden?

Module 'de aarde en haar toekomst'

Drs. W.G. Rietkerk

	<ul style="list-style-type: none">✓ Wie is dan de trouwe en verstandige slaaf?✓ Oproep om goede rentmeesters te zijn✓ Een appèl aan ons: toon de vruchten van bekering <p>De blijde boodschap dat de dag van de grote voleinding dichtbij is vormt daarom ook een appèl aan ons: toon de vruchten van bekering! Misschien denkt u wel: 'Wat kan ik nu doen aan de wereldwijde milieuvervuiling of armoede of ontmenselijking?' (Matt. 14:17. Wat u aan bijdrage leveren kunt is stelling nooit meer dan een druppel op een gloeiende plaat. Maar dat is onze zaak niet. We moeten ons afvragen wat onze verantwoordelijkheid is.</p> <p>De gemeente van Christus moet een creatieve gemeenschap zijn die – op kleine schaal – laat zien wat echte zorg inhoudt, hoe je echt mens kunt zijn, hoe je als mens betrokken kan tonen bij gerechtigheid in de politiek, hoe je je ten opzichte van de wereld echt rentmeesters kunt voelen. Tot dat doel is de Heilige Geest op ons uitgestort. Hij zal ons in staat stellen de eerstelingen van het komende Koninkrijk het licht te doen zien (75)</p>
7). Het duizend-jarig rijk	Openbaring 20 <p>In het laatste bijbelboek Openbaring lezen wij in hoofdstuk 20 dat er aan de slotontknoping van de jongste dag een periode vooraf zal gaan, waarop de duivel zal zijn gebonden voor duizend jaren (vers 2). Deze periode wordt vanouds aangeduid als 'het duizendjarig rijk'. Openbaring 20 is de enige plaats in de bijbel, waar letterlijk over duizend jaren gesproken wordt.</p> <p>Hoe verhoudt zich de belofte van dit visioen tot het onderwerp van dit boek: De vernieuwing van de aarde en van alle schepselen, die daarop leven. Dit is geen eenvoudige vraag, want er zijn maar weinig passages in de bijbel, waar zo verschillend over gedacht wordt als juist dit hoofdstuk in Openbaring (77)</p> <ul style="list-style-type: none">✓ Een rijk op een dag✓ Het pre-millennialisme✓ Is de verlossing niet te veel vergeestelijkt?✓ Hoe leest u?✓ Het eigen karakter van bijbelse profetieën✓ Chirurg✓ Visioenen✓ De finale✓ Openbaring: Gods klok✓ Het duizendjarig rijk onderdeel van de Dag✓ De duivel geketend (A)✓ De laatsten zullen de eersten zijn (B)✓ Interim-periode <p>Onze heilsverwachting is veel te individualistisch. ER staan nog grote dingen te gebeuren. Openbaring 21 en 22 zijn een aaneenschakeling van vervulde oud-testamentische beloften (Jesaja 25,35,40,55,65 en Ezechiël 37 en 47 en Zacharia 14). Zij vervullen zich niet allereerst in, maar door de duizend jaren van Openbaring 20. Zij monden uit in de komst van een 'vernieuwde hemel' en een 'vernieuwde' aarde. Dat ziet op hemel en aarde, zoals ze door de zonde</p>

Module 'de aarde en haar toekomst'
Drs. W.G. Rietkerk

	<p>zijn aangetast.</p> <p>Als de Heer van hemel en aarde verschijnt moeten die het veld ruimen voor een totaal naar Gods oorspronkelijk plan vernieuwde schepping. Dat is niet een brandnieuwe wereld. Nee, het is een vernieuwde wereld. Al de naties en culturen vinden er een plaats. De natuur is er vernieuwd en verheerlijkt. De vruchtbomen dragen 12x vrucht per jaar. Dit alles geeft een antwoord op de oude vraag of de wereld zal worden vernietigd of bestendig: het antwoord is 'transformatie' (89)</p>
8). Verheerlijking	<p>Openbaring 21</p> <p>Wanneer we ons afvragen hoe de wereld er dan wel zal uitzien, als de vloek is weggenomen, krijgen we geen precieze beschrijving ten antwoord. Nee, er komt een reeks symbolische beelden over een stad van kristal, met gouden straten en paarden poorten. We beseffen al snel dat we niet kunnen bevatten en omvatten wat het betekent in een verheerlijkte wereld te leven. Wat houdt het in dat wij een verheerlijkt lichaam hebben en dat de hele aarde vol zal zijn van de heerlijkheid van God? In dit slothoofdstuk gaat Rietkerk daarop nog in (90)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ De betekenis van het woord 'heerlijkheid' ✓ Gods heerlijkheid ✓ De heerlijkheid van de mens ✓ Mensgericht ✓ De opgestane Jezus als ons voorbeeld ✓ De verheerlijking van de gemeente ✓ De verheerlijking van de wereld <p>Opnieuw moeten we beseffen dat het hier om een visioen gaat en dat we hier met symbolische taal te doen hebben. Hoewel deze symbolen betekenis hebben, drukken ze ook het onuitsprekelijke uit, de verheerlijking van de natuur en de volkomen genezing van hele volkeren. Dat kunnen wij eenvoudigweg niet bevatten. Veel processen die we nu waarnemen lijken ons onomkeerbaar toe:</p> <ul style="list-style-type: none"> -) het uitsterven van diersoorten -) het teloorgaan van de natuur -) het afschuwelijke gevolg van zovele oorlogen en ongerechtigheden die volkeren hebben verwond. <p>Hier stelt de Here ons echter volkomen genezing in het vooruitzicht. Denk u eens in wat dat betekent voor de slachtoffers van Stalin en Hitler. Als de wonden van alle volkeren genezen worden, geeft dat hoop voor die ontelbaren die op het altaar van wrede dictators in totalitaire systemen zijn geofferd (96)</p>
Nawoord	<p>Wat is onze opdracht als we deze toekomst verwachten? De stelling van dit boek is dat onze hoop voor de toekomst de basis is voor alwat we ondernemen</p> <p>1). Onze eerste taak zal moeten zijn in het prediken van het evangelie, omdat Adams kinderen in een nieuwe relatie met God zullen moeten komen te staan, als hun Schepper en Verlosser door Christus</p>

Module 'de aarde en haar toekomst'

Drs. W.G. Rietkerk

	<p>2). We zijn verantwoordelijk voor het beheer van de aard: we moeten over alles waar God ons over gesteld heeft rentmeesters zijn</p> <p>3). Christenen moeten zich uitspreken tegen elke vorm van onrecht in deze wereld. Het maakt wel degelijk uit of we geloven dat er een totale en onoverbrugbare kloof gaapt tussen deze wereld en de komende of dat we geloven dat God hier op aarde een nieuwe stad zal bouwen, met stenen die hier gebakken zijn, zodat er vooral ook continuïteit zal zijn</p>
--	---

Meer lezen

1). Matteüs 24

Auteur: Tom Wright

<https://www.bol.com/nl/p/matteus-voor-iedereen-2/1001004005552206/>

2). Romeinen 8

Auteur: John Stott

<https://koopdebijbel.nl/bijbelstudie/bijbelstudie-serie/boodschap-van-romeinen-john-stott>

3). Openbaring 6, 14,21 en 22

Auteur: Henk Binnendijk

<https://www.bol.com/nl/f/het-meesterwerk-van-god/9200000075940309/>

4). 2 Petrus 3 -

Auteur: PHR Van Houweligen

<https://www.vanderwalboeken.nl/product/houwelingen-dr-p-h-r-van-1-petrus-serie-commentaar-op-het-het-nieuwe-testament-cnt/>

5). Psalm 102, 147

Auteur: dr. Jochem Douma

<https://www.uitgeverijvanwijnen.nl/pleidooi-voor-de-psalmen-tom-wright-9789051944815.html>

<https://www.bol.com/nl/p/douma-psalmen-commentaar-4-dln/9200000075711620/>

6). Een leven op onze planeet

Auteur: David Attenborough

<https://www.wwf.nl/webshop/huis-kantoor/boeken/david-attenborough-een-leven-op-onze-planeet>

7). Eenvoudig leven – bijbelstudies over het goede leven

Auteur: Sam Janse e.a.

<https://www.athenaeum.nl/boek/?authortitle=sam-janse-e-a-/eenvoudig-leven--9789043536455>

8). Het werk van Gods hand – acht bijbelstudies over de schepping

Auteur: Bram van Duinen

<https://www.bol.com/nl/p/kringserie-het-werk-van-gods-hand/9200000095923183/>

9). Inventarisatie Micha Nederland

We hebben een heel aantal boeken, documentaires, video's en podcast op een rij gezet over zorgen voor de schepping. Zowel theologische verdieping, praktisch of een combinatie van beide.

<https://www.michanederland.nl/duurzaamheid-en-schepping/lees-kijk-en-luistertips-over-zorgen-voor-de-schepping/>